

Aanzet voor uitvoeringsprogramma

Stimuleringsrichtingen:

1. Jeugd en cultuur | Cultuur structureel voor, door, met kinderen en jongeren
2. Cultuur in de wijk | Cultuur vervlechten met het dagelijks leven
3. De culturele identiteit van de kernen | Cultuur in de schijnwerpers
4. Het culturele samenspel | Cultuur vervlechten met het dagelijks leven

Speerpunten met acties:

Ad 1. Jeugd en cultuur | Cultuur structureel voor, door, met kinderen en jongeren

- Speerpunt: Talentgerichte cultuureducatie en -participatie binnen en buiten school

Actie 1: Gezamenlijk programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK)

Cultuureducatie richt zich op twee aspecten: 1) kennis en beleving van cultuur, waarbij het ook gaat over de plek waar je woont, de gebouwen en de landschappen, 2) talenten van kinderen/ jongeren prikkelen en de ruimte geven. De vierjarige regeling CmK3 draagt bij aan het structureel verankeren van cultuuronderwijs (beeldende kunst, muziek, dans, film & theater, erfgoed): er moet een blijvende verandering in de school teweeg worden gebracht. De regeling richt zich met name op het basisonderwijs en is vraag-gestuurd.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers :
Stimuleren door en via: 1) afspraken met CmK, bibliotheek en andere cultuurspelers die subsidie krijgen, 2) muziek in de klas > MuziekAkkoord ¹ , 3) netwerk met het onderwijs, ook bso betrekken.	Doelstelling van CmK is om te komen tot een hechte gemeenschap van lokale cultuurspelers en het onderwijs. De projectleiders CmK voor Gooise Meren en Laren-Blaricum maken zich hard voor een cultuurcafé, waar scholen en lokale culturele spelers elkaar meerdere keren per jaar op locatie informeel kunnen ontmoeten.
Cultuureducatie met Kwaliteit verbinden aan de Kansencirkel uit de Jeugdnota.	Bijdragen aan CmK als cultuurspelers een ambitie hebben op het vlak van cultuureducatie.

Actie 2: Drempels wegnemen voor de jeugd om mee te kunnen doen aan cultuur

Cultuur moet letterlijk bereikbaar zijn en financieel toegankelijk. Daar hoort bij het breed en begrijpelijk uitdragen van de boodschap dat alle kinderen en jongeren cultuur kunnen (mee) maken.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers:
----------------------	-------------------------------------

¹ Het MuziekAkkoord is ondertekend op 16 juni 2021 door gemeente, culturele- en onderwijsorganisaties met als doel om toe te werken naar structureel muziekonderwijs voor alle basisschoolkinderen en leerlingen in het voortgezet onderwijs in de Gooi- en Vechtstreek. Verbindingen zullen gelegd worden met het programma CmK.

<p>Onder de aandacht brengen van regelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeugdfonds Sport & Cultuur voor kinderen van 0 tot 18, die om financiële redenen geen lid kunnen worden of lessen kunnen volgen. Jeugd en Gezin, school, medewerkers van de uitvoeringsdienst, artsen kunnen kinderen aanmelden voor het fonds via intermediairs waaronder Versa Welzijn en JFSC. <p>Vanuit de bijstand: 1) Kinder- en jeugdbudget voor kinderen t/m 17; 2) Doe-budget voor inwoners vanaf 18 jaar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig krijgen de kinderen van gezinnen (dezelfde groep die in aanmerking komt voor het JFSC) die een uitkering en/of Doe-budget ontvangen, een aanbod om gratis deel te nemen aan activiteiten. Dit zijn ook culturele activiteiten zoals films, toneel en muziekvoorstellingen. De boodschap overbrengen in begrijpelijke taal, met aandacht voor laaggeletterden, mensen met een beperking, nieuwkomers: <ul style="list-style-type: none"> • Check op de communicatie. De werkgroep Onderling Sterk Gooise Meren met ervaringsdeskundigen kan hier een rol in spelen. • Regelingen breed bekendmaken in netwerken, zoals in welzijn en onderwijs. En via informatiepunten, zoals het Ontwikkelplein van de bibliotheek. 	<p>Oog voor 'inclusie', iedereen doet mee. Dat gebeurt ook al. Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatjesproject en Muiderslot: workshops voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. • Minimagezinnen die het Filmhuis via de gemeente uitnodigt voor kinderfilmfestivals. • Bibliotheek-aan-huis-dienst voor mensen die slecht ter been zijn en daardoor niet zelfstandig naar de bibliotheek kunnen komen (incl. sociaal aspect), voorleeskrachten in zorgcentra. <p>MuziekAkkoord: toewerken naar structureel muziekonderwijs voor alle basisschoolkinderen en leerlingen in het voortgezet onderwijs.</p>
<p>Aandacht voor een grote groep gezinnen die tussen wal en schip raakt, omdat ze net niet in aanmerking komen voor de regelingen. Het nemen van bijv. muziekles is dan te kostbaar.</p>	

Actie 3: Jongeren betrekken bij cultuurprogrammering

De aandacht voor jongeren is belangrijk; cultuurspelers komen lastig met ze in contact. De gedeelde wens is om te verkennen of het aanbod dat er is en wordt ontwikkeld, aansluit bij de jongere generatie.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers:
In gesprekken met cultuurspelers aandacht vragen voor aansluiting bij jongeren.	Toetsen van hun aanbod bij jongeren.

Actie 4: Jongeren stimuleren en faciliteren om een cultureel project te organiseren

STAD is een projectbureau voor jongerenparticipatie.²

- Zij bereiken een diverse groep jeugd, sluiten aan bij waar kinderen en jongeren zelf mee komen. Veel op het culturele vlak. Ze werken heel organisch. Ze doen veel via social media. Mond tot mond reclame gaat via de kinderen/jongeren, die voor hun project vaak leeftijdgenoten nodig hebben.

² Stichting STAD realiseert creatieve en innovatieve projecten waarvan jongeren van 12 tot 27 jaar initiatiefnemer zijn. De jongeren zelf hebben een idee en organiseren het project. STAD ondersteunt hen van brainstorm tot uiteindelijke realisatie. Het gaat om culturele, sportieve, creatieve, sociale projecten voor en door jongeren. STAD wordt 100% gesubsidieerd door de gemeente

- Versa Welzijn heeft kinderwerkers (2-12 jaar) en jongerenwerkers (12-27 jaar), die in alle kernen werken. Daar is niet zomaar afstemming mee. De kinderwerkers doen veel op het creatieve vlak. Open inloop, vakantieactiviteiten. De jongerenwerkers werken ambulant, gaan erop af, begeleiden jongeren die nog geen zware hulp nodig hebben.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers:
Afspraken maken met Stichting STAD en Versa Welzijn.	<p>Professionele instellingen benutten de mogelijkheden voor maatschappelijke stages en voor het uitvoeren van projecten voor GBO/MBO, VO en PO.</p> <p>Zo mogelijk beschikbaar stellen van podia bij instellingen voor initiatieven van jongeren, al dan niet via samenwerking met STAD en Versa.</p>

Ad 2. *Cultuur in de wijk | Cultuur vervlechten met het dagelijks leven*

We willen een samenleving zijn die niemand uitsluit. Het betekent dat cultuur toegankelijk moet zijn voor iedereen. Of dat nu gaat om culturele activiteiten in de buitenruimte, openbare gebouwen, of culturele instellingen. Dat gaat verder dan ergens kunnen zijn. Het is ook een kwestie van ergens mogen zijn, door een uitnodigend klimaat voor iedereen en door eigen initiatief aan te moedigen.

- Speerpunt: Inwoners stimuleren actief aan cultuur mee te doen en zelf het initiatief te nemen

Cultuur vervlechten met het dagelijks leven

We willen een samenleving zijn die niemand uitsluit. Het betekent dat cultuur toegankelijk moet zijn voor iedereen. Of dat nu gaat om culturele activiteiten in de buitenruimte, openbare gebouwen, of culturele instellingen. Dat gaat verder dan ergens kunnen zijn. Het is ook een kwestie van ergens mogen zijn, door een uitnodigend klimaat voor iedereen en door eigen initiatief aan te moedigen.

Actie 1: Gespreide cultuurprogrammering > ontmoetingsplekken in de wijk benutten voor cultuur

In de kernen zijn allerlei ontmoetingsplekken voor, door en met bewoners. Versa Welzijn speelt in alle buurthuizen een verbindende rol. Ook vrijwilligers en bewonerscommissies zijn actief.

1. *Bussum: Wijkcentra Uit-Wijk en Spieghelwijck, buurt- en belangenvereniging Godelinde, wijkontmoetingscentrum de Palmpit*
2. *Naarden: eind 2021 zijn Bibliotheek Gooi en Meer, Versa Welzijn en de Schakel samengevoegd op de Keverdijk, een nieuw multifunctioneel centrum (oude Scan) – dé huiskamer van Naarden De Plataan, Wijk- en ontmoetingscentrum Bellefleur*
3. *Muiden: Kazerne (Buurtkamer), ontmoetingsplek in seniorencomplex*
4. *Muiderberg: De Rijver*
5. *Stichting Samen Doen is een belangrijke partner, opgezet vanuit de buurt. De vrijwilligers organiseren veel activiteiten, o.a. maaltijden, verbinden van jongeren en ouderen.*
6. *Vanuit het project Gooi Leeft! In Naarden wordt contact en ontmoeting in de wijk gestimuleerd.³*
7. *Woonstichting Naarden heeft in de seniorenflats ontmoetingsruimte. Wijkcoaches zijn daaraan gekoppeld.*
8. *In Muiden wordt gestart met Welzijn op recept.*

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers:
Stimuleren van verbinding.	Onderzoeken of aanbod ook op andere plekken kan worden gebracht; ingangen vinden > Bewegen naar daar waar al wat is, in contact komen met mensen die al actief zijn, zoals Versa Welzijn, de 3 gebiedsteams, Stichting Samen Doen, Gooi Leeft!
	De bibliotheek is een culturele ontmoetingsplaats. Een plek voor persoonlijke ontwikkeling waar je kennis kunt maken met cultuur. De bibliotheek organiseert ook zelf veel activiteiten (ook met partners) op het culturele vlak bijvoorbeeld lezingen van auteurs, exposities, poëzie, workshops en thema-ochtenden over het culturele erfgoed van de omgeving.

Actie 2 : Cultuur begint op straat > openbare ruimte benutten, kleinere optredens, open podia

Mensen moeten culturele activiteiten ervaren in het straatbeeld: muziek op het plein, in het park, verrassingen in de buurt; open podia. Naast evenementen als Bussum Cultureel, Open Monumentendagen, Nacht van Naarden enz.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers
---------------	-----------------------------

³ Gooi Leeft! Heeft als doel om zelfstandig wonende alleenstaande ouderen met minimaal één beperking in Naarden in de wijken rondom Amaris locatie De Veste te ondersteunen in het zolang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Is een samenwerkingsverband van bewoners met partners, waaronder Versa en buurtsportcoach, gefinancierd door gemeente en Protestantse Kerken Naarden

Stimuleren om dit – mede – mogelijk te maken. Bijv. werken met thema's waar cultuurspelers bij aan kunnen haken. Aansluiting bij sportcoaches > urban sport. ⁴	Doorgaan met initiatieven die er al zijn.
	Met elkaar de mogelijkheden verkennen voor gezamenlijke culturele activiteiten.
	Aanhaken bij initiatieven van anderen in de verschillende wijken. Bijv. Versa Welzijn, die er met de Tuk Tuk op uittrekt, of het buurtinitiatief van de buurt-BBQ.

Actie 3: De wijkagenda als middel om met inwoners in gesprek te blijven over cultuur

Ons voornemen is om de wijkagenda's die worden opgesteld te benutten als voertuig om met inwoners te spreken over hun ideeën en behoeften op het gebied van cultuur. Daarmee blijven we cultuur agenderen, in het bijzonder bij inwoners die niet vanzelfsprekend deelnemen aan culturele activiteiten. Onze invalshoek is dat inwoners zelf een actieve rol hebben in het bepalen hoe cultuur wordt ingevuld. Ook de informatie/communicatie kan daarbij aan de orde komen.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers
Afspraken met collega's die met de wijkagenda's bezig zijn.	Actief een rol spelen in de wijkagenda's > aansluiten bij de behoeften van inwoners.

Actie 4: Cultuur voor en met nieuwkomers

- *In het welkomstpakket voor nieuwe inwoners.*
- *In het Inburgeringsprogramma. Juist in de beginperiode gaan we iets organiseren. Het is heel belangrijk dat statushouders iets kunnen laten zien van hun eigen cultuur. Dat gebeurt ook bij Versa Welzijn.*

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers
Afspraken om cultuur structureel op te nemen in de verwelcoming van nieuwe inwoners en in het Inburgeringsprogramma.	Doorgaan met initiatieven die er al zijn.
	Voor een breder publiek programmeren.

⁴ De basis ligt in Urban Culture, verzamelnaam van verschillende unieke, muzikale, visuele, fysieke en creatieve uitingsvormen van (jonge) mensen, die wonen en leven in de stad of in de stedelijke omgeving

Ad 3. De culturele identiteit van de kernen | Cultuur in de schijnwerpers

Op cultureel gebied heeft de gemeente Gooise Meren veel te bieden. De vier kernen onderscheiden zich van elkaar door een eigen geschiedenis en identiteit. De bijzondere stads- en dorpsstructuren, vestingwerken, voor- en naoorlogse uitbreidingswijken en veel imposante en karakteristieke gebouwen, bepalen in hoge mate het karakter van Naarden, Muiden, Bussum en Muiderberg.

Door erfgoed zichtbaar en beleefbaar te maken, voelen mensen zich blijvend verbonden met hun omgeving en met elkaar. Dit vergroot de aantrekkelijkheid van de gemeente voor (nieuwe) inwoners, maar ook voor toeristen. Het is ook een steeds belangrijker vestigingsfactor.⁵ Een gedeelde wens is het brede en gevarieerde cultuuraanbod op de kaart en in de schijnwerpers te zetten.

- Speerpunt: Vertellen wat er op cultureel gebied is en kan in de kernen en GM-breed; promotie!

Actie 1: Promotieaanpak om – vanuit een plan – het cultuuraanbod beter op de kaart te zetten

Veel mensen zijn niet, of slecht op de hoogte van wat er is en kan in Gooise Meren op cultureel gebied. Belangrijk is om die informatie te ontsluiten en toegang te bieden tot cultuur in de breedste zin van het woord. Het plan is om in gezamenlijkheid toe te werken naar een cultuuragenda waar een evenementenkalender onderdeel van uit kan maken.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers
Afspraken maken met GM Marketing en de lokale omroep.	Actief bijdragen aan de cultuuragenda.
	Onderlinge afstemming om activiteiten te spreiden door het jaar heen.

Actie 2: Culturele Beleefroute

Zo'n Beleefroute zien we als een prikkel om mensen nieuwsgierig te maken naar hun omgeving. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de verhalen van de Historische kringen: storytelling, immaterieel erfgoed, waar zijn we trots op, wat zie je niet (direct) maar is er wel (vorming van landschap, onze eigen Gooische cultuur etc), gidsen door je eigen gemeente (rondleidingen over begraafplaatsen, parken, wijken, bij Walden, vestingen etc). Een route langs kunst in de openbare ruimte (aansluiten bij een App die is gemaakt om inwoners en bezoekers te vertellen over de kunstwerken in de buitenruimte).

Rol gemeente	Gewenste rol cultuurspelers
Verkennen of de App voor kunstwerken uitgebreid zou kunnen worden voor monumenten en immaterieel erfgoed.	Onderzoeken van mogelijke samenwerkingsverbanden om inwoners bewust te maken van de verhalen en achtergronden van de gemeente.
Initiatieven op dit vlak stimuleren en - mede – mogelijk maken, ook in de regelgeving.	Openstellen van monumenten tijdens Open Monumentendagen.

⁵ Erfgoedvisie met gebiedsbiografie (op gemeentesite), Economische visie.

Ad 4 Het culturele samenspel: krachten bundelen voor cultuur

- SPEERPUNT: Doelgericht organiseren van de ontmoeting

Nog meer onze krachten bundelen is een van de doelen die we in de Startnotitie voor de Cultuurvisie formuleerden. Zowel binnen de gemeente Gooise Meren als in regionaal verband.

Het totstandkomingsproces van de Cultuurvisie heeft de toon gezet voor het brede, structurele samenspel dat we beogen. Cultuurspelers zien zelf het culturele samenspel als grootste uitdaging om met cultuur in gezamenlijkheid meer voor elkaar te krijgen. De gedeelde wens is om een Cultuurnetwerk te vormen om:

- elkaar (beter) te leren kennen en initiatieven af te stemmen;
- te leren van elkaar, voort te bouwen op inzichten die zijn opgedaan;
- samen op te trekken in projecten, acties, de inzet van middelen (huisvesting, PR, administratie);
- gericht een beroep te doen op ondersteuning vanuit de gemeente;
- met elkaar keuzes te maken, ook over budgetverdeling.

Onderstaande 'spinnenwebben' geven een beeld van mogelijke creatieve combinaties en productieve relaties die gemaakt en gelegd kunnen worden om cultuur doelgericht in te zetten.

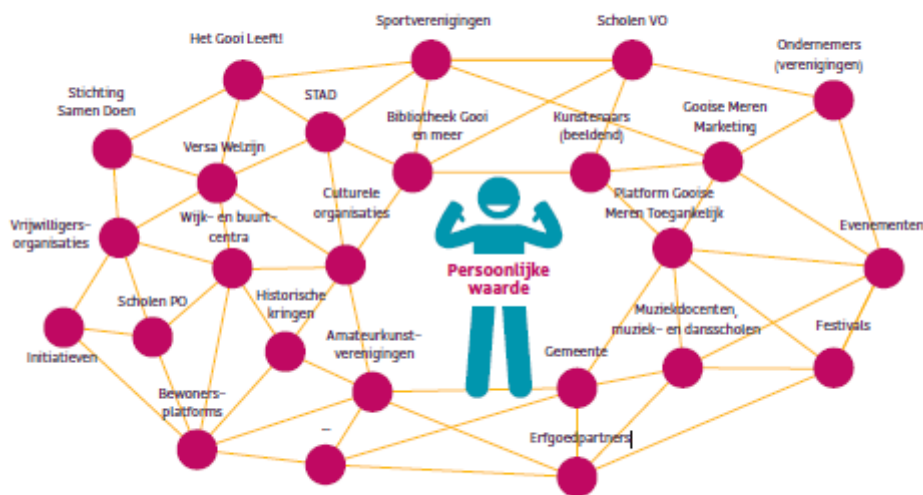
Op een schaal die past bij het initiatief: wijk, kern, gemeentebreed, Regio Gooi en Vechtstreek en verder. Met de gemeente Gooise Meren als verbindende schakel tussen spelers binnen en buiten de cultuursector en op verschillende schaalniveaus. Waarbij ook Gooise Meren Marketing een rol gaat vervullen.⁶

Kijk op het culturele samenspel

Kijk op het culturele samenspel

Maatschappelijke waarde

Economische waarde

Actie 1: Informeel cultuurnetwerk vormen met 'alle' cultuurspelers;

Het samenspel moet duurzaam zijn door het jaar heen. Elkaar vaker zien, te beginnen met de cultuurspelers.

⁶ De organisatie heeft oa tot doel om: actief in de te spelen op de vele recreatieve en toeristische faciliteiten en mogelijkheden en deze ook uit te dragen; om de vitaliteit van de gemeente te bevorderen door in ieder geval bestaande en nieuwe marketing/communicatie en evenementen te bundelen, te verbinden, te coördineren en mede te initiëren. Daartoe wordt een evenementenmanager aangesteld die o.a. evenementenorganisaties ondersteunt om tot verbeterde, nieuwe en gewaardeerde evenementen te komen, goed gespreid in tijd en ruimte en een jaarprogrammering evenementen opstelt. En ook meedenkt over en het opzetten van een centraal vrijwilligersnetwerk t.b.v. de evenementen

Rol gemeente	Gewenste rol cultuurspelers
Afspraken met Gooise Meren Marketing over het bieden van een creatief platform.	Actief deelnemen aan de ontmoeting.
Thema's agenderen waarbij cultuurspelers aan kunnen sluiten - data laten vastleggen.	Zelf het initiatief nemen voor ontmoeting, zoals dat nu al steeds meer gebeurt. Bijvoorbeeld de samenwerking tussen muziekschool en muziekverenigingen.

Actie 2: Slim middelen inzetten voor cultuur mbv Cultuurmakelaar

De gedeelde wens van cultuurspelers is om samen meer voor elkaar te krijgen. Waarbij de gemeente als cultuurmakelaar ondersteunt bij het leggen van (nieuwe) verbindingen, ook buiten de cultuursector.

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers:
Regisserende cultuurmakelaar, die verbindingen legt op inhoudelijk, persoonlijk en financieel vlak. Faciliteren rondom een thema – programmatische aanpak.	Aansluiten bij netwerken rondom thema's, bijv. GGD, preventie.

Actie 3 : Subsidiebeleid tegen het licht houden en op basis van inhoudelijke argumenten verdelen

Met ons subsidiebeleid zetten we nu in op een gevarieerd cultuuraanbod, het bevorderen van educatie en informatie, een gevarieerd en toegankelijk film- musea- en theateraanbod, de instandhouding van cultureel erfgoed en het faciliteren van diverse openbare evenementen, vieringen en gedenkdagen.⁷

- We verlenen subsidie voor een toegankelijk en breed aanbod van amateuristische kunstbeoefening.
- Naast subsidies voor amateurkunst stellen we subsidies beschikbaar voor professionele (podium)kunsten.
- We stimuleren en ondersteunen bewonersinitiatieven (verenigingen, vrijwilligerswerk, burgerinitiatieven) die gericht zijn op het realiseren van leefbare wijken en het versterken van de sociale samenhang in de buurt.
- We zetten in op het bestrijden van taalachterstanden bij (jonge) kinderen door het subsidiëren van voor-schoolse educatie, Kidsleesclub, onderwijs voor anderstaligen, Boekstart, Leesclinic en de Voorleesexpress.⁸
- We stimuleren en faciliteren inwonersinitiatieven die te maken hebben met cultuur. Bijvoorbeeld met de initiatieventafel als onderdeel van het programma Doe-democratie.

We gaan ons subsidiebeleid tegen het licht houden. Het betekent dat we met elkaar vast gaan stellen welke afwegingen we maken om subsidie toe te kennen. Daarbij betrekken we ook het vastgoed.⁹

Rol gemeente:	Gewenste rol cultuurspelers:
In het voorstel voor de herverdeling zou de gemeente kunnen werken aan de hand van bepaalde indicatoren voor jaarlijkse en voor	Bespreken gemeentelijk voorstel, zienswijze inbrengen.

⁷ Subsidiebeleidskader gemeente Gooise Meren 2018

⁸ Het Taalakkoord Meedoen is in dit verband belangrijk. Regio Gooi en Vechtstreek juni 2019 -december 2021

⁹ In de Erfgoedvisie Gooise Meren is ook opgenomen dat we de subsidies tegen het licht gaan houden aan organisaties die zich bezighouden met het faciliteren en stimuleren in het uitdragen van kennis over ons erfgoed, waaronder de historische kringen. En dat we onderzoeken of andere verenigingen voor (structurele) subsidie in aanmerking komen (blz. 19)

<p>eenmalige subsidies. Daarbij kan gedacht worden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aantal voorgenomen en gerealiseerde activiteiten; • aantal deelnemers/bezoekers (vooral vanuit de jeugd); blijft een activiteit aantrekkelijk voor bezoekers/deelnemers; • inhoud en resultaat van eventuele project(en); • bereik onder de jeugd en kwetsbare doelgroepen. 	
--	--

Regionaal netwerk

